

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्
सत्रान्तपरीक्षा, नवम्बर/दिसम्बर-२०१६

कक्षा- शिक्षाशास्त्री (SEM-1)	प्रश्नपत्र-१	गुणाः - ७०
विषयः- उदयमावनभारतीयसमाजे शिक्षा	CC1	समयः - ०३ तः ०६
दिनाङ्कः - २४/११/२०१६	सन्दर्भग्रन्थः - उदयमान भारतीय समाजमां शिक्षा (नीरव प्रकाशन)	

- प्र-१ (अ) शिक्षा एवं तत्त्वज्ञानस्य स्वरूपभेदं वर्णयतु । ०८
अथवा
शिक्षायाः अर्थं दत्वा स्वरूपं सविस्तारं लिखतु ।
- प्र-१ (ब) टिप्पणी लेख्या । ०८
१. दूरवर्तीशिक्षणस्य लाक्षणिकता ।
२. शिक्षाप्रक्रिया ।
- प्र-१ (क) कयोश्चित् द्वयोः प्रश्नयोः उत्तरं लिखत । ०४
१. तत्त्वज्ञानस्यार्थः ।
२. अनौपचारिकशिक्षा ।
३. निरन्तरशिक्षायाः एकावश्यकता ।
- प्र-२ (अ) उपनिषदिशिक्षायाः अर्थं दत्वा शिक्षापद्धतिं सविस्तारं स्पष्टयतु । ०८
अथवा
जैनदर्शनस्यार्थः एवं शिक्षापद्धतिः वर्णयतु ।
- प्र-२ (ब) टिप्पणी लेख्या । ०८
१. भगवद्गीतामतानुसारम् अभ्यासक्रमः ।
२. उपनिषदः शिक्षामतानुसारं गुरुशिष्यसम्बन्धः ।
- प्र-२ (क) कयोश्चित् द्वयोः प्रश्नयोः उत्तरं लिखत । ०४
१. जैनदर्शनस्य उद्देश्यानि ।
२. जैनदर्शनस्य गुरुशिष्यसम्बन्धः ।
३. भगवद्गीतामतानुसारम् एका शिक्षापद्धतिः ।
- प्र-३ (अ) व्यवहारवादस्य मतानुसारम् उद्देश्यानि एवं शिक्षापद्धतिं सविस्तारं वर्णयतु । ०८
अथवा
टागोरमतानुसारम् अभ्यासक्रमः एवं शिक्षापद्धतिः विस्तारपूर्वकं लिखतु ।
- प्र-३ (ब) टिप्पणी कार्या । (एका) ०४
१. स्वामीविवेकानन्दस्य मतानुसारं शिक्षकस्य भूमिकाम् ।
२. आदर्शवादस्य अभ्यासक्रमः ।
- प्र-४ (अ) भारतीयसांस्कृतिकपरम्परा सविस्तारं लिखतु । ०८
अथवा
संस्कृतिशब्दस्यार्थं ज्ञापयित्वा प्रकारान् विस्तारपूर्वकं स्पष्टयतु ।
- प्र-४ (ब) टिप्पणी लेख्या । (एका) ०४

१. भौतिकसंस्कृतिः ।
२. भारते मानवसंस्कृतिः ।

प्र-५ सङ्क्षेपेण उत्तरं लिखत ।

०६

१. टागोरमतानुसारम् एका शिक्षापद्धतिः लिखतु ।
२. संस्कृतेः परिभाषां ज्ञापयतु ।
३. कति प्रकाराः संस्कृतेः ?
४. विवेकानन्दस्य मतानुसारं शिक्षायाः एकम् उद्देश्यम् ।
५. संस्कृतेः लक्षणद्वयं प्रयच्छत ।
६. आदर्शवादस्य सङ्कल्पनां लिखतु ।